

SIKKERHETS DATABLAD

Hey'di Steinlim

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 16.01.2012

Revisjonsdato 19.06.2018

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Hey'di Steinlim

Artikkelnr. 225

GTIN-nr. 7054150002257

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Funksjon Beskrivelse: Grå, sementbasert plastforsterket klebemørtel.

Brukskategorier, nordiske (UCN) L1040

Kjemikaliets bruksområde Benyttes til liming og fuging av heller og kantstein, fuging av betongelementer og flikking av betong.

Relevant identifiserte bruksområder

- SU10 Formulering [blanding] forberedelser og / eller re-emballering
- SU19 Bygg-og anleggsarbeid
- SU21 Private forbrukere Private husholdninger (= allmennheten = forbrukere)
- SU22 Profesjonell bruk Offentlige tjenester (administrasjon, utdanning, underholdning, tjenester, håndverkere)
- PC1 Klebemidler, Tetningsmidler
- PC9 Belegg og Malinger, Fyllstoffer, Spatelmasser, Fortynnere
- PC10 Bygge- og konstruksjonsprodukter som ikke dekkes andre steder
- PROC2 Brukes i lukket, kontinuerlig prosess med sporadisk kontrollert eksponering (f.eks prøvetaking)
- PROC5 Blanding i batch-prosesser for utforming av preparater og artikler (i flere trinn og / eller betydelig kontakt)
- PROC8b Overføring av kjemikaliets (lasting / lossing) fra / til skip / store beholdere på spesialiserte anlegg
- PROC9 Overføring av kjemikaliets til små beholdere (spesialtilpasset fyllmetode, inkludert veiing)

	ERC2 Fremstilling av blandinger ERC8C Utbredt innendørs bruk som fører til binding i eller på en matrise ERC8F Utbredt utendørs bruk som fører til binding i eller på en matrise
Bruk det frarådes mot	Laveste anvendelsestemperatur er 0 °C.
Standard for næringsgruppering (NACE)	23.650
Kjemikaliet kan brukes av forbrukere	Ja

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Etterfølgende bruker

Firmanavn	Hey'di AS
Besøksadresse	Tretjerdalsvegen 68
Postadresse	Postboks 13
Postnr.	2017
Poststed	Frogner
Land	Norge
Telefon	+47 63 86 88 00
E-post	heydi@heydi.no
Hjemmeside	www.heydi.no
Org. nr.	979657919
Kontaktperson	Alan Ulstad

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: +47 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen.

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Eye Dam. 1; H318 Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1; H317 STOT SE3; H335
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Produktet inneholder sement som blandet med vann kan virke etsende på hud og øyne. Sementen er kromredusert.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Portland Sement Rapid 30 - 60 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H318 Gir alvorlig øyeskade. H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Sikkerhetssetninger	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P261 Unngå innånding av støv. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P313 Søk legehjelp. P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P501 Innhold/emballasje leveres til godkjent avfallsmottak i samsvar med lokale forskrifter.
Følbar merking	Nei
Barnesikring	Nei
2.3. Andre farer	
PBT / vPvB	Produktet inneholder ingen PBT eller vPvB stoffer.
Helseeffekt	Støv eller sprut fra blandingen kan gi varige øyeskader. Støv kan irritere svelg og luftveier og forårsake hoste.
Miljøeffekt	Produktet er ikke klassifisert som miljøskadelig. Søl og forurensning bør unngås. I kontakt med vann herder produktet til en fast masse som ikke er biologisk nedbrytbart.
Bivirkninger og symptomer ved eventuell feilaktig bruk	Etseskade.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Portland Sement Rapid	CAS-nr.: 65997-15-1 EC-nr.: 266-043-4	Eye Dam. 1;H318 Skin Irrit. 2;H315 Skin Sens. 1; H317 STOT SE3; H335	30 - 60 %	

Beskrivelse av blandingen	Databladet angir produktets egenskaper i tørr tilstand. Produktet inneholder sement som blandet med vann kan virke etsende på hud og øyne. Sementen er kromreduert. Se punkt 11 for ytterligere kommentarer.
Komponentkommentarer	Den fullstendige teksten for alle faresetninger er vist i pkt. 16. Inneholder kvartsholdig natursand. Respirabelt kvartsinnhold er mindre enn 0,1 % (partikler <5µm).

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Flytt den skadde fra forurensningskilden. Forurensede klær fjernes straks. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Innånding	Frisk luft. Sørg for frie luftveier, kontakt lege ved vedvarende irritasjon.
Hudkontakt	Fjern tilsølte klær. Vask straks huden med såpe og vann.
Øyekontakt	Viktig! Skyll straks med vann i minst 15 min. Transporter straks til sykehus eller øyenlege. Fortsett skylling under transport til sykehus.
Svelging	Ved mindre mengder(en munnfull eller mindre): Skyll munnen med vann. Drikk vann eller melk. Kontakt lege for vurdering. Ved større mengder enn beskrevet ovenfor: Skyll munnen med vann. Drikk vann eller melk. Søk øyeblikkelig lege. Fremkall ikke brekning.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Irriterer øynene og huden.
Forsinkede symptomer og virkninger	Øyekontakt med sementholdige produkter kan forårsake alvorlige og potensielle og irreversible skader. Kan gi overfølsomhet ved gjentatt kontakt med huden.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Skader fra inntak av produktet skal behandles som etseskade.
Informasjon om klinisk testing	Ikke kjent.
Medisinsk overvåking av forsinkede effekter	Sementen er kromreduert, men allergiske reaksjoner kan forekomme hos sensibiliserte personer som følge av at sementen kan inneholde små mengder kromat. Sementen er kromreduert i ca. 1 år fra produksjonsdato.
Annen informasjon	Ved tvil eller ved vedvarende symptomer - søk legehjelp. Generell helsekontroll.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Velges i forhold til omgivende brann.
Uegnede slokkingsmidler	Ingen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ingen.
Farlige forbrenningsprodukter	Ikke relevant.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Ingen anbefaling angitt.
Brannslukkingsmetoder	Bruk slokketiltak som egner seg for de lokale forholdene og miljøet rundt.
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Brannfolk bør bruke egnet beskyttelsesutstyr.
Annen informasjon	Bekjemp brannen med normal forsiktighet på behørig avstand.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Bruk personlig verneutstyr som angitt i rubrikk 8.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Unngå kontakt med huden og øynene. Bruk beskrevet verneutstyr. Se rubrikk 8.
Verneutstyr	Se rubrikk 8.
Nødprosedyrer	Ikke relevant.
For innsatspersonell	Bruk beskrevet verneutstyr. Se rubrikk 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Søl samles opp og fjernes som beskrevet i punkt 13.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Større mengder samles opp og leveres på godkjent mottaksstasjon. Små mengder taes opp mekanisk, unngå støvdannelse.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se rubrikk 1 for nødkontaktinformasjon. Se rubrikk 8 for opplysninger om egnet personlig utstyr. Se rubrikk 13 for opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Følg bruksanvisningen. Sekker skal håndteres forsiktig og stables godt. Unngå støvdannende håndtering.

Beskyttelsestiltak

Beskyttelsestiltak	Ingen anbefaling angitt.

Tiltak for å hindre brann	Ingen spesielle tiltak nødvendig.
Tiltak for å beskytte miljøet	Unngå støvdannelse.
Råd om generell yrkeshygiene	Førstehjelpsutstyr inkl. øyeskylleflaske skal være tilgjengelige på arbeidsplassen. Det skal være lett tilgang til vann eller nøddusj. God personlig hygiene er nødvendig. Vask hender og tilsølte områder med vann og såpe før arbeidsplassen forlates.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres tørt og i lukket emballasje.
Forhold som skal unngås	Unngå kontakt med fukt og værpåvirkninger.

Betingelser for sikker oppbevaring

Tekniske tiltak og lagringsbetingelser	Ingen spesifikke tiltak eller betingelser er angitt.
Egnet emballasje	Oppbevares i tett tillukket originalemballasje.
Krav til lagerrom og beholdere	Oppbevares tørt. Oppbevares i lukket beholder.
Råd angående samlagring	Ingen særskilte samlagringsråd er angitt.
Lagringsstabilitet	Beste bruksegenskaper innen 1 år fra produksjonsdato.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Anbefalinger	Les beskrivelse i teknisk datablad/produkt-datablad om forberedelse av overflaten før bruk.
Spesielle bruksområder	Benyttes til liming og fuging av heller, kantstein, natur-stein, fuging av betong-elementer og flikking av betong.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

Kommentar hvis forebyggende yrkesmedisinske undersøkelser skal gjennomføres	Det er ikke angitt behov for forebyggende yrkesmedisinske undersøkelser.

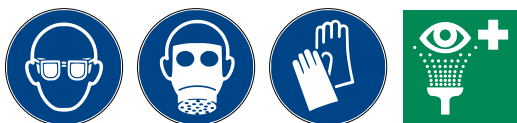
8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Natursand	CAS-nr.: 14808-60-7	8 timers grenseverdi: 0,3 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavbeskrivelse: Totalstøv 8 timers grenseverdi: 0,1 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: K 7 Grenseverdier, bokstav	Norm år: 2016

		Bokstavbeskrivelse: Respirabelt støv	
Silisiumdioksid	CAS-nr.: 69012-64-2	Grenseverdi, type: ADN 8 timers grenseverdi: 1.5 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavbeskrivelse: respirabelt støv	Norm år: 2013
Sjenerede støv, totalstøv		8 timers grenseverdi: 10 mg/m ³	Norm år: 2016
Sjenerende støv, respirabelt støv		8 timers grenseverdi: 5 mg/ m ³	Norm år: 2016
Annen informasjon om grenseverdier	Inneholder kvartsholdig natursand. Respirabelt kvartsinnhold er mindre enn 0,1 % (partikler <5µm). Silisiumdioksid inneholder <0,1% respirabelt krystallinsk silika.		

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak	Administrativ norm for eksponering skal overholdes, og faren for innånding av støv skal gjøres minst mulig.
Instruksjon om tiltak for å hindre eksponering	Normale forsiktighetsregler ved håndtering av kjemikalier skal følges. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Mulighet for øyespyling bør finnes på arbeidsplassen.
Tekniske tiltak for å hindre eksponering	Sørg for tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon.

Øye- / ansiktsvern

Øyevernustyr	Beskrivelse: Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm. Bruk støvtette vernebriller ved risiko for støvdannelse. Referanser til relevante standarder: EN 166

Håndvern

Hud- / håndbeskyttelse, kortsiktig kontakt	< 8t Neopren, nitril, polyetylen eller PVC.
Hud- / håndbeskyttelse, langvarig kontakt	> 8t Neopren, nitril, polyetylen eller PVC.

Egnede hansker	Neopren, nitril, polyetylen eller PVC.
Gjennomtrengningstid	Verdi: > 480 minutt(er) Kommentarer: Gjennomtrengningstid for de nevnte hanskematerialer. Fuktig materiale
Håndvernsutstyr	Beskrivelse: Neopren, nitril, polyetylen eller PVC Referanser til relevante standarder: EN 374
Håndbeskyttelse, kommentar	Sementen er kromredusert, derfor er muligheten for kromallergi redusert. Personer med kromallergi bør likevel unngå kontakt med nye/nyblandet produkter som inneholder sement. Se ytterligere opplysninger i pkt. 11.

Hudvern

Egnede verneklær	Bruk verneklær etter behov.
Uegnede verneklær	Ingen anbefaling angitt.
Verneklærnes nødvendige egenskaper	Bruk vernedrakt hvis arbeidet innebærer så mye tilsmussing at vanlige arbeidsklær ikke beskytter mot hudkontakt med produktet.
Anbefalte verneklær	Beskrivelse: Ved risiko for direkte kontakt eller sprut bør verneklær brukes. Referanser til relevante standarder: ISO 13688
Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	Det anbefales at man vasker seg eller dusjer og deretter bruker fuktighetskrem på den eksponerte huden.
Hudbeskyttelse, kommentar	Kan ved langvarig/ofte hudkontakt tørre ut huden med fare for sprekkdannelser.

Åndedrettsvern

Oppgaver som trenger åndedrettsvern	Bruk støvmaske klasse P2 ved arbeider som medfører støvutvikling.
Anbefalt utstyrstype	Støvmaske. Støvfilter P2 (for fint støv).
Anbefalt åndedrettsvern	Masketype: Maske med støvfilter. Filterapparater, type: Støvfilter P2 (for fint støv). Referanser til relevante standarder: EN 143
Ytterligere åndedrettsverntiltak	Sørg for god ventilasjon ved arbeid som fører til støvutvikling.

Termisk fare

Termisk fare	Ikke relevant.

Hygiene / miljø

Personlig beskyttelsesutrustning, kommentarer	Ingen anbefaling angitt.
Spesifikke hygienetiltak	Bruk egnet hudkrem for å motvirke uttørring av huden. Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Det bør være dusj nær arbeidsplassen.

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Produktet må ikke slippes direkte ut i avløp eller vassdrag.

Eksponeringskontroll

Tiltak ved privat bruk av kjemikalier	Bruk verneutstyr, se rubrikk 8.2 Følg etikettens bruksanvisning.
Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr, tilleggsinformasjon	Alt verneutstyr bør være CE-merket. Forurensede klær må vaskes før de brukes igjen.
Eksponeringskontroll, kommentarer	Vask hender før pauser, toalettbesøk og ved arbeidets slutt.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Pulver
Farge	Grå
Lukt	Ingen karakteristisk lukt.
pH	Status: I løsnings Verdi: ~ 12 Kommentarer: Utrørt i vann.
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant.
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke relevant.
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke relevant.
Eksplosjonsgrense	Kommentarer: Ikke relevant.
Damptrykk	Kommentarer: Ikke relevant.
Relativ tetthet	Verdi: ~ 1500 kg/m ³
Løslighet	Kommentarer: Blandbar med vann
Selvantennelsestemperatur	Kommentarer: Ikke relevant.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke relevant.
Eksplosive egenskaper	Ingen eksplosive egenskaper.
Oksiderende egenskaper	Ingen oksiderende egenskaper.

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Blandbarhet	Blandbar med vann.
Partikkelstørrelse	Verdi: 0 - 1 mm

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Ingen farlige reaksjoner om forskrifter/henvisninger for lagring og håndtering overholdes.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Produktet er stabilt under anbefalte lagringsforhold - se avsnitt 7

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Produktet er stabilt under anbefalte lagringsforhold - se avsnitt 7.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Produktet herder til en hard masse ved kontakt med vann og fuktighet.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Sterke syrer.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ingen farlige spaltningsprodukter når håndteres og lagres riktig.

Annen informasjon

Annen informasjon Pulveret reagerer med vann og danner sterkt alkalisk løsning av kalsiumhydroksid. Mørtel stivner etter kort tid.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent Slagg

Akutt giftighet

Type toksisitet: Akutt
Testet effekt: LD50
Eksponeringsvei: Oral
Verdi: > 2000 mg/kg
Forsøksdyreart: rotte

Type toksisitet: Akutt
Testet effekt: LC50
Eksponeringsvei: Innånding.
Varighet: 4 time(r)
Verdi: > 5234 mg/m³
Forsøksdyreart: rotte
Test referanse: OECD 403
Kommentarer: Pulver

Øvrige helsefareopplysninger

Toksikokinetik Ikke kjent.

Hudetsing / hudirritasjon, annen informasjon	Fuktig/vått materiale kan virke etsende på hud og slimhinner. Gjentatt eller langvarig kontakt kan medføre tørr og sprukken hud
Hudetsing / hudirritasjon, menneskelig erfaring	Kan gi eksem lignende hudproblemer (dermatitt).
Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Støv kan irritere huden. Støv reagerer med fuktighet på hud til kalsiumhydroksid. Fuktig/vått materiale kan virke etsende på hud og slimhinner. Gjentatt eller langvarig kontakt kan medføre tørr og sprukken hud.
Øyeskade eller irritasjon, annen informasjon	Sprut i øyet krever undersøkelse av øyelege.
Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Ved tilsetning av vann vil blandingen virke etsende på øynene.
Generell luftveis- eller hudsensibilisering	Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan ha en avfettende virkning og forårsake allergisk reaksjon.
Generelt	Ved tilsetning av vann kan blandingen virke etsende på hud og øyne. Ferdig herdet produkt ansees ikke å medføre noen helsefare.
Innånding	Hyppig innånding av støv over lengre tid øker faren for å utvikle lungesykdommer.
Hudkontakt	Langvarig eller gjentatt kontakt kan forårsake dermatitt.
Øyekontakt	Fare for alvorlig øyeskade.
Svelging	Ikke relevant.
Allergi	Produktet er klassifisert som allergifremkallende p.g.a. lang holdbarhetstid på produktet. Allergiske reaksjoner kan forekomme som følge av at sementen kan inneholde små mengder kromater. Sementen er kromreduert i ca. 1 år fra produksjonsdato. Personer med kromallergi bør likevel unngå kontakt med produkter som inneholder sement. Se ytterligere forklaring i "Symptomer på eksponering".
Arvestoffskader	Ikke relevant.
Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Ikke relevant.
Reproduksjonsskader	Ikke relevant.
Vurdering av reproduksjonstoksisitet, klassifisering	Ikke relevant.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Ikke relevant.
I tilfelle hudkontakt	Symptomene er rødme, hevelse, blemmer og sår dannelse og utvikles oftest langsomt.
I tilfelle innånding	Innånding av støv kan virke irriterende på de øvre luftveiene
I tilfelle øyekontakt	Sprut i øyet krever undersøkelse av øyelege.
Annen informasjon	Produktet inneholder sement som er kromreduert (<0,0002 %) med jernsulfat som omdanner 6-verdig krom til 3 verdig. Seksverdig kromsalter i sement er løselig og kan blandet med vann danne helseskadelig løsning. Ved tilsats av jernsulfat for kromreduering fra 6- til 3- verdig krom er denne helserisikoene vesentlig redusert. Reduksjonseffekten i ren sement er minst 6 måneder og i mørtel (pga. blanding med sand) minst 12 måneder dersom produktet lagres tørt

i lukket emballasje. Faremomentene gjelder ikke tørt pulver, bare når dette opptrer i fuktig eller vått miljø.
Helsefaren er avhengig av bruk og vernetiltak.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	Slagg
Akvatisk toksisitet, fisk	Verdi: > 1000 g/l Testvarighet: 96 time(r) Art: Leuciscus idus
Komponent	Slagg
Akvatisk toksisitet, alge	Verdi: > 100 g/l Testvarighet: 72 time(r) Art: Scenedesmus subspicatus
Komponent	Slagg
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Verdi: > 1000 g/l Testvarighet: 48 time(r) Art: Daphnia magna
Økotoksisitet	LC50 verdi for giftighet i vann er ikke påvist. Imidlertid vil innblanding av sement i vann øke vannets pH-verdi og derfor ha en viss toksisk virkning på livet i vann under gitte forutsetninger.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Produktet inneholder ikke PBT eller vPvB-stoffer.
Biologisk nedbrytbarhet	Kommentarer: Produktet er ikke biologisk nedbrytbar.
Kjemisk oksygenforbruk (COD)	Kommentarer: Ikke kjent.
Biologisk oksygenforbruk (BOD)	Kommentarer: Ikke kjent.
Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Produktet er ikke biologisk nedbrytbar, men vil herde i kontakt med vann.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Ingen bioakkumulering er indikert.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Ikke ansett som mobil.
Overflatespenning	Kommentarer: Ikke kjent.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Produktet inneholder ingen PBT eller vPvB stoffer.
vPvB vurderingsresultat	Dette produktet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ingen kjente.
Miljøopplysninger, konklusjon	Ikke la stoffet komme ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker. Når produktet brukes til de angitte formål og håndteres ifølge bruksanvisningen, utgjør produktet minimal risiko for negative miljøbelastninger.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn ikke tillatt. Herdet materiale er ikke farlig avfall. Deponeres i henhold til lokale regler på kommunal avfalls plass. Betongrester og avfall kan gjenvinnes eller brukes som fyllingsmateriale. Koden for farlig avfall nevnt (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 170106 blandinger eller frasorterte fraksjoner av betong, murstein, takstein og keramikk som inneholder farlige stoffer Klassifisert som farlig avfall: Ja
EAL Emballasje	Avfallskode EAL: 150101 emballasje av papir og papp/kartong Klassifisert som farlig avfall: Nei
Nasjonale forskrifter	Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 01.06 2004 nr. 930, med endringer. Veileder (Norsas) om innlevering og deklarerer av farlig avfall (2015).
NORSAS	7096
Annen informasjon	Tom og rengjort emballasje kan resirkuleres/gjenvinnes.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Nei

14.1. FN-nummer

14.2. FN-forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse(r)

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Produktet er ikke underlagt internasjonale forskrifter om transport av farlig gods (IMDG, IATA, ADR/RID).

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Vurderte restriksjoner	Ved vurdering er det ikke identifisert restriksjoner.
Begrensning av kjemiske stoffer oppført i vedlegg XVII (REACH)	Ingen begrensninger identifisert.
Andre krav til merking	Ingen andre merkekrav.
Annen merkeinformasjon	Ikke relevant.
Yrkesmessige begrensninger i henhold til EU	Ingen begrensninger identifisert.
Referanser (Lover/Forskrifter)	EUs forordning nr. 1907/2006 (REACH) avdeling IV, art. 31, og vedlegg II. EUs forordning om klassifisering merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (forkortet CLP) (EC) nr. 1272/2008 m/endringer Vedlegg XIV – Liste over stoffer som krever autorisasjon. Med endringer. Vedlegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier nr. 1358 06.12.2011 m/endringer. Kommisjonsforordning (EU) nr. 413/2010 m/endringer. ADR/RID 2017 forskrift nr. 384 01. april 2009. Forskrift 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (Produktforskriften m/endringer).
Deklarasjonsnr.	302566

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Ikke bestemt.
Eksponeeringsscenarioer for blandingen	Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Opplysninger gitt i sikkerhetsdatabladet er utarbeidet på grunnlag av opplysninger fra underleverandører, og er iht. opplysninger i vår besittelse på sist angitte revisjonsdato. Opplysningene er å anse som retningsgivende for sikker bruk, bearbeiding, lagring og transport. Det forutsettes at produktet benyttes iht. beskrivelse på emballasje eller i teknisk datablad/produktdatablad utarbeidet av Hey'di AS. Enhver annen bruk av produktet, evt. i kombinasjon med andre produkter eller prosesser er ikke anbefalt, så fremt annet ikke er avklart med Hey'di AS.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H315 Irriterer huden.

	H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H318 Gir alvorlig øyeskade. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Irrit. 2; H315; Skin Sens. 1; H317; Eye Dam. 1; H318; STOT SE 3; H335;
Siste oppdateringsdato	06.05.2013
Versjon	5
Utarbeidet av	Marit Taraldset
NOBB-nr.	41430786
URL for bruksanvisning	http://www.heydi.no
URL for brosjyre	http://www.heydi.no
URL for teknisk informasjon	http://www.heydi.no